

Buddy

April - Mei - Juni
2021

Buddy is een uitgave van
Duikvereniging Bermuda Divers.

Verantwoordelijke uitgever: Het bestuur van de Bermuda Divers.

De Buddy verschijnt 4 maal per kalenderjaar.

Alle reacties, artikelen, opmerkingen en aanvullingen worden graag tegemoet gezien
op het redactie adres: buddy@bermuda-divers.nl

Bestuur Bermuda Divers:

Voorzitter: Marc Van Britsom

Secretaris: Martijn de Bruijn

Penningmeester: Monique Menu

Bestuurslid: Rob Verhagen

Bestuurslid: Marc Mertens

Ereleden: Kees van Deijk - Werner Volleman

Waarnemend opleidingscoördinator: Marc Hemelaar

Materiaalcommissie: Willy Menu - Jacco IJzerman

Evenementencommissie: Diana Verhagen

PR Commissie Marc Van Britsom - Rut Van Vlierberghe
Alexandra de Waele

Redactie Buddy: Aswin Stockman - Alexia Peeters

Webmaster Marc Van Britsom

Bankrekeningnummer: RABOBANK 32.26.04.036 t.n.v. Bermuda Divers

IBAN: NL58RABO0322604036

Swift of BIC-code: RABONL2U

Correspondentieadres Bermuda Divers: Montgomerysingel 4, 4587 EX Kloosterzande

Beste Lezers,

Een leuk begin van het jaar 2021!!! Hoe dat mogelijk is? Door het houden van een zéér geslaagde online nieuwjaarsreceptie. Verderop in deze Buddy berichten we meer daarover.

In deze Buddy ook weer een terugblik naar één van de vele geslaagde evenementen die in het “verre” verleden door de evenementencommissie zijn georganiseerd. Mede door de deelname en wat hulp van de deelnemende leden, succes verzekerd.

Er zijn leden die elkaar het ja-woord hebben gegeven, er is een mini duikertje geboren en er is nog een mini duikertje in de maak. Van harte gefeliciteerd!!!

Meer hebben we op dit moment niet te melden, nog even volhouden en verzorg jullie goed!!!

De Buddyredactie

Leuke stukjes, anekdotes of andere duik gerelateerde informatie is altijd welkom bij de Buddy-redactie. buddy@bermuda-divers.nl

**P.S. afsluitdatum voor het inleveren van materiaal voor de volgende Buddy,
20 juni 2021**

DE TAARTENKALENDER

April

Herman de Booij	04 - 04
Guido Roels	11 - 04
Etienne Verstraeten	27 - 04
Jacco IJzermans	28 - 04

Mei

Sabine Menu	24 - 05
Marc Hemelaar	28 - 05

Juni

Zohra van Brussel	11 - 06
Martijn de Bruijn	18 - 06
Eric van Driessche	24 - 06

**VAN HARTE GEFELICITEERD MET JULLIE
VERJAARDAG**

Oesterkweker verplaatst drie miljoen oesters vanwege ijs op Oosterschelde

Bron: Omroep Zeeland - 12 februari 2021

Oesterkweker Hans Nelis was bang dat het ijs zijn oesters zou beschadigen (foto: Hans Nelis)

"Van de kou hebben de oester vrijwel geen last", legt Hans Nelis uit. "Maar als het ijs nog verder toeneemt, is er veel meer kans - of is er eigenlijk de garantie - dat de oestertafels omvallen", legt Nelis uit. Tegen bewegende ijsschotsen zijn de tafels niet bestand.

Nelis kweekt een deel van zijn oesters op tafels, die los van de grond in kolommen in het water staan. Op deze manier zijn de schelpdieren beschermd tegen de oesterboorder. Dat is een kleine zeeslak die een gaatje maakt in de oesterschelp en de oester opeet. Het kweken op tafels is wel arbeidsintensiever dan de traditionele kweek op de bodem.

Als de tafels zouden omvallen, komen de oesters alsnog op de bodem te liggen "en kan de oesterboorder alsnog toeslaan", legt Hans Nelis uit. Daarom hakte hij van de week de knoop door en besloot hij zijn drie miljoen tafeloesters te verplaatsen naar een diepere plek, zodat het ijs er overheen kan drijven.

Hans verplaatst drie miljoen oesters vanwege ijs

De bedoeling is dat de oesters weer terug naar hun oude plek gaan, zodra de 'winterdreiging' weg is. Dat is nog niet volgende week, als naar verwachting de dooi in zet. "In 2018 zagen we ook nog dat het in maart ging vriezen. Dus het zal daarna pas zijn dat we de oesters weer terugverhuizen."

Oesterkweker Hans Nelis was bang dat het ijs zijn oesters zou beschadigen (foto: Hans Nelis)

De tafeloesters standaard in diepere gedeelten plaatsen is geen optie. Dan groeien de oesters te snel en vallen ze niet meer droog bij laag water. Dat is bij deze manier van kweken wel noodzakelijk omdat de groeiranden van de oesters moeten worden bijgesneden.

Een kleine periode in dieper water is volgens Nelis voor nu geen probleem, omdat de oestergroei door het koude weer tot stilstand is gekomen.

Lot testcentrum getijdencentrale nog tot april onzeker

Bron: Omroep Zeeland - 29 december 2020

Tidal Technology Center Grevelingendam (foto: BT Projects)

Het Tidal Technology Center Grevelingendam (TTC-GD) in de Flakkeese Spuisluis - de plek waar turbines op waterkracht getest en gedemonstreerd moeten worden - zou in 2018 van start gaan, maar de ontwikkelaar, BT Projects kreeg te maken met een onoverbrugbaar financieel tekort. Rijkswaterstaat trok vorig jaar de vergunning in, omdat de afspraak was dat het centrum uiterlijk in 2020 zou gaan draaien.

Kosten tot nu toe 12 miljoen

Er werd een marktverkenning opgestart naar partijen die het project eventueel uit het slop zouden willen helpen. De hele onderneming kostte tot nu toe 12 miljoen euro, waarvan 8 miljoen subsidie was. Wanneer er geen werkbaar plan gemaakt wordt, herstelt Rijkswaterstaat de originele staat van de Flakkeese Spuisluis en breekt daarmee het huidige bouwwerk af. Die werkzaamheden zouden nog eens tussen de drie en de vier miljoen euro kosten, volgens Rijkswaterstaat.

Stroomgoten Testcentrale (foto: omroep zeeland)

Provincies Zeeland en Zuid-Holland hebben gezamenlijk bij ministers Wiebes en Van Nieuwenhuizen aangedrongen op actie, maar die laatste liet in antwoorden op Kamervragen over het TTC doorschemeren weinig vertrouwen te hebben in een doorstart.

Nog meer subsidie nodig

Ondertussen gaf Rijkswaterstaat aan dat er op 1 januari 2021 een beslissing genomen zou moeten worden genomen over de toekomst van het TTC. Er zijn volgens Rijkswaterstaat en Provincie Zeeland gegadigden om het project voort te zetten, maar hoeveel dat er zijn en hoe serieus de plannen zijn is niet duidelijk. Eén van de gegadigden wil off the record kwijt dat er opnieuw subsidie nodig is om het testcentrum af te bouwen. Dat lijkt, gezien de

geschiedenis, een lastige horde om te nemen. Wordvoerder Edwin de Feijter van Rijkswaterstaat laat weten dat 1 april echt de datum is waarop er een beslissing moet zijn genomen. Omdat er alleen tussen april en oktober aan waterkeringen mag worden gewerkt, wil Rijkswaterstaat uiterlijk op die datum weten of er gesloopt kan gaan worden of dat er toch wordt doorgebouwd.

Wat een baanbrekend project moet worden, is voorlopig een bouwput met 8,2 miljoen euro subsidie

Bron: Omroep Zeeland - 4 februari 2021

Het testcentrum zou Zeeland op de kaart moeten zetten als pionier-provincie op het gebied van getijdenenergie en moest een opmaat worden naar grootschalig gebruik van getijdenenergie in de Brouwersdam. Vanuit het programma Zeeland in Stroomversnelling, geld dat door oud-premier Balkenende voor Zeeland bij elkaar was onderhandeld, lagen er miljoenen (3,7 miljoen) aan subsidie klaar. En ook vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2,5 miljoen) en Economische Zaken (2 miljoen) werd er gesubsidieerd.

Benodigde geld niet te vinden

Voorwaarde bij dergelijke zogenoemde publiek-private projecten is wel dat de uitvoerder van zo'n project, in dit geval BT Projects, zelf geld meeneemt of bij een investeerder haalt. Uit de openbaar gemaakte documenten blijkt niet dat dit geld er ooit is geweest. Er wordt melding gemaakt van toezeggingen en er is een intentieverklaring van een bank, maar nergens is daadwerkelijk te zien dat het benodigde geld er was.

Tidal Technology Center Grevelingendam (foto: BT Projects)

Ondanks de onzekerheid over het privékapitaal en een daaraan gekoppelde lening bij een bank, werden de subsidies toch uitgekeerd. Met het geld is er een betonvloer gestort in de Flakkeese Spuisluis en zijn er metalen schotten neergezet die als stroomgoten voor de te testen getijden turbines moeten dienen.

Bouwput is duurder dan begroot

Die eerste werkzaamheden kostten volgens vrijgegeven begrotingen ergens tussen de 3 en 5 miljoen euro. Het hele project had, toen het permanent stil werd gelegd in juli vorig jaar, 8,2 miljoen euro subsidie ontvangen. Waar de miljoenen die niet in de bouw zijn gestoken naartoe zijn gegaan is op basis van de informatie die is vrijgegeven niet na te gaan.

Vorig jaar trok Rijkswaterstaat de vergunning in voor de bouw van het Tidal Technology Testcenter bij de Flakkeese Spuisluis in de Grevelingendam. Wanneer er niemand wordt gevonden om het centrum af te bouwen, wordt alles wat er wel is gebouwd nog dit jaar gesloopt. Daarmee zouden miljoenen subsidiegeld verloren gaan. Omroep Zeeland wilde weten hoe het fout kon gaan, en deed beroep op de Wet op Openbaarheid Bestuur, omdat veel van de informatie niet openbaar is.

Toen BT Projects in 2018 in financiële problemen kwam, schakelde de provincie een accountantsbureau in om de boeken te controleren en werd via de wet Bibob (die wordt ingezet wanneer er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt) gekeken of alles wel netjes was verlopen.

**Accountants
concluderen:
geen extern
geld
beschikbaar**

De bevindingen van
accountantsbureau

Deloitte zijn niet mals. Zo is er veel onduidelijkheid over het niet onderbouwen de uren die zijn gemaakt door de partners van BT Projects, vragen over inhuur van personeel tegen 149 euro per uur en zijn er 'geen externe leningovereenkomsten beschikbaar voor de bankfinanciering van 4,75 miljoen euro'.

Hieruit blijkt simpelweg dat BT Projects ook in 2018 nog steeds geen eigen kapitaal had om te investeren in het project. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), besloot daarop hun geld terug te eisen, waardoor de kans van slagen van het project nog verder slonk. Toen Rijkswaterstaat de vergunning per 1 juli 2020 introk, was de kans om verder te bouwen voor BT Projects verkeken. Wat resteert is een bouwput waar ruim 8 miljoen euro in is verdwenen.

Huidige toestand van het testcentrum (foto: omroep zeeland)

Provincie Zeeland reageert in eerste instantie schriftelijk op de vraag waarom niet is geëist dat eerst het private kapitaal was geregeld, voordat de subsidie werd overgemaakt: *'De voorwaarden (voor zekerheid over privaat investeringsgeld, red.) zijn niet gesteld, want met de intentieverklaring (van een bank) was zicht op financiering en juist met de subsidie zou die financiering er moeten komen.'*

Triodos Bank geeft aan dat een intentieverklaring nog zeker geen goedgekeurde kredietaanvraag is: 'Het spreekt voor zich dat voor de definitieve beoordeling aanvullende financiële en projectinformatie benodigd is. Alleen bij voldoende haalbaarheid zal een kredietaanvraag ter goedkeuring worden voorgelegd.' Die goedkeuring kwam er dus nooit.

Aanleg stroomgoten testcentrum (foto: BT Projects)

Volgens gedeputeerde Jo-Annes de Bat is bij de subsidieverlening door alle partijen gezamenlijk bekeken of dit project ook daadwerkelijk aan de subsidievoorwaarden voldeed. 'Dat oordeel is positief geweest. Men heeft afgewogen; is er voldoende capaciteit, is er voldoende kwaliteit, past dit project in de doelstellingen die we hebben? Het oordeel op dat moment was dat dat zo was en daarom is op dat moment ook die subsidie verstrekt.'

Juiste oordeel?

"Gaandeweg is gebleken dat er in elk geval kapitaal te weinig is om het project op dit moment af te ronden. Gekeken zal worden: is het oordeel dat toen gegeven werd, ook het juiste oordeel geweest, want anders had je niet in deze situatie gezeten," aldus De Bat.

Bij subsidieverstrekking wordt ook altijd een afrekening van een project gevraagd. Nu zeker, zegt de Bat: "Vanzelfsprekend: bij ieder project dat net iets anders verloopt dan aan de voorkant gedacht, kijk je ook terug hoe alles is verlopen en moet daar nog een keer beter naar gekeken worden. Belangrijk om te vermelden is wel dat bij dit project aan de voorkant dezelfde standaarden zijn gehanteerd, dezelfde afspraken zijn nagekomen die bij alle subsidies worden gevraagd."

Pas achteraf oordelen

Volgens de provincie is de 3,7 miljoen van Zeeland daadwerkelijk gebruikt om te bouwen. De Bat voegt eraan toe: "Voor mij is van belang wat er straks gebeurt. Wanneer het testcentrum alsnog wordt afgebouwd komt er een nieuwe situatie, maar is de subsidie van de Provincie terechtgekomen waar het hoort. Hoe dan ook moeten we goed gaan evalueren wat er gebeurd is. Zeker als de boel alsnog gesloopt moet worden."

Grevelingen is ziek: ‘Snel vers water nodig’

BRUINISSE - Kunnen vissers nog een boterham verdienen in de Grevelingen? Zuurstofloosheid in dieper water steekt elke zomer weer de kop op. In warme zomers met windstille dagen leggen veel kreeften, oesters en mosselen het loodje. De sluiting van de Flakkeese spuisluis heeft het probleem verergerd. „De Grevelingen is ziek.”

Bron: Algemeen Dagblad: 02-03-21

De spuisluis in de Grevelingendam voordat de bouw van het testcentrum voor getijdenenergie begon. © Marieke Mandemaker

Jaap Muller uit Bruinisse ziet de toekomst van zijn visserijbedrijf somber in. Hij vist op kreeft en paling en kweekt ook oesters en mosselen. De secretaris van de Vereniging van Beroepsvissers De Grevelingen lijdt de laatste jaren forse schade door de optredende zuurstofloosheid in diepere delen van het 14.000 hectare grote meer. Zo'n tien procent van de plas kan dan plots zo dood als een pier zijn. Muller: „Kreeften sterven in hun holletje, oesters gaan massaal dood en palingen slaan op de vlucht. Alleen mijn hangcultuurmosselen redden het.” Er is nog een vijand: de oesterboorders. De roofslakken richten dikwijls een bloedbad in de oesters aan.

Een hoofdoorzaak van de 's zomers optredende zuurstofloosheid is het gebrek aan instroom van zout water. Rijkswaterstaat bouwde in 2017 de Flakkeese Spuisluis in de Grevelingendam om tot een tweezijdig doorlaatmiddel, zodat er niet alleen water uit de Grevelingen naar de Oosterschelde stroomt, maar ook vice versa. Het was een oplossing om de waterkwaliteit in het oostelijk deel van het Grevelingenmeer te verbeteren.

Spuisluis afgesloten

Lang plezier hadden de vissers en de natuur er niet van. Op de plek van de sluis begon in 2018 de bouw van een testcentrum voor getijdenenergie in de Grevelingendam. Sindsdien is de spuisluis afgesloten, waardoor er geen Oosterscheldewater meer naar de Grevelingen vloeit. Het project Tidal Technology Center (TTC) ligt echter op zijn gat. Halverwege de bouw raakte de kas van BT Projects leeg.

De impasse kan op twee manieren worden doorbroken. Een andere partij bouwt het testcentrum af of Rijkswaterstaat laat het slopen zodat er weer kan worden gespuid. Rijkswaterstaat had overnamekandidaten tot gisteren (1 maart) de tijd gegeven, maar spijkerhard bleek die datum niet. „We praten nog even door met partijen”, laat een woordvoerder weten.

Kweek wordt onrendabel

De vissers hopen op snel herstel van de spuisluis, zegt secretaris Jaap de Rooij van de Nederlandse Oestervereniging . „Zolang die sluis dicht blijft, wordt het steeds moeilijk om in de Grevelingen rendabel te kweken.”

Visser Muller en ook oesterkweker Jacques Pols uit Yerseke vestigen vooral zijn hoop op het beloofde doorlaatmiddel in de Brouwersdam, zodat er Noordzeewater het meer in vloeit.

Pols: „Dat staat helaas pas op de rol voor 2025. Nu kan 's zomers alles beneden vijf meter diepte doodgaan. Het kost dan jaren om je oesterbestand weer op te bouwen.”

Muller beaamt dat. „De Grevelingen is ziek. We hebben snel vers water nodig, maar ik ben bang dat het te lang gaat duren. Ik vraag me af of mijn bedrijf nog bestaat als het doorlaatmiddel in de Brouwersdam er eenmaal is.”

De bouw van het testcentrum in de Flakkeese Spuisluis, twee jaar geleden. © Dirk Jan Gjeltema

NIEUWJAARSRECEPTIE

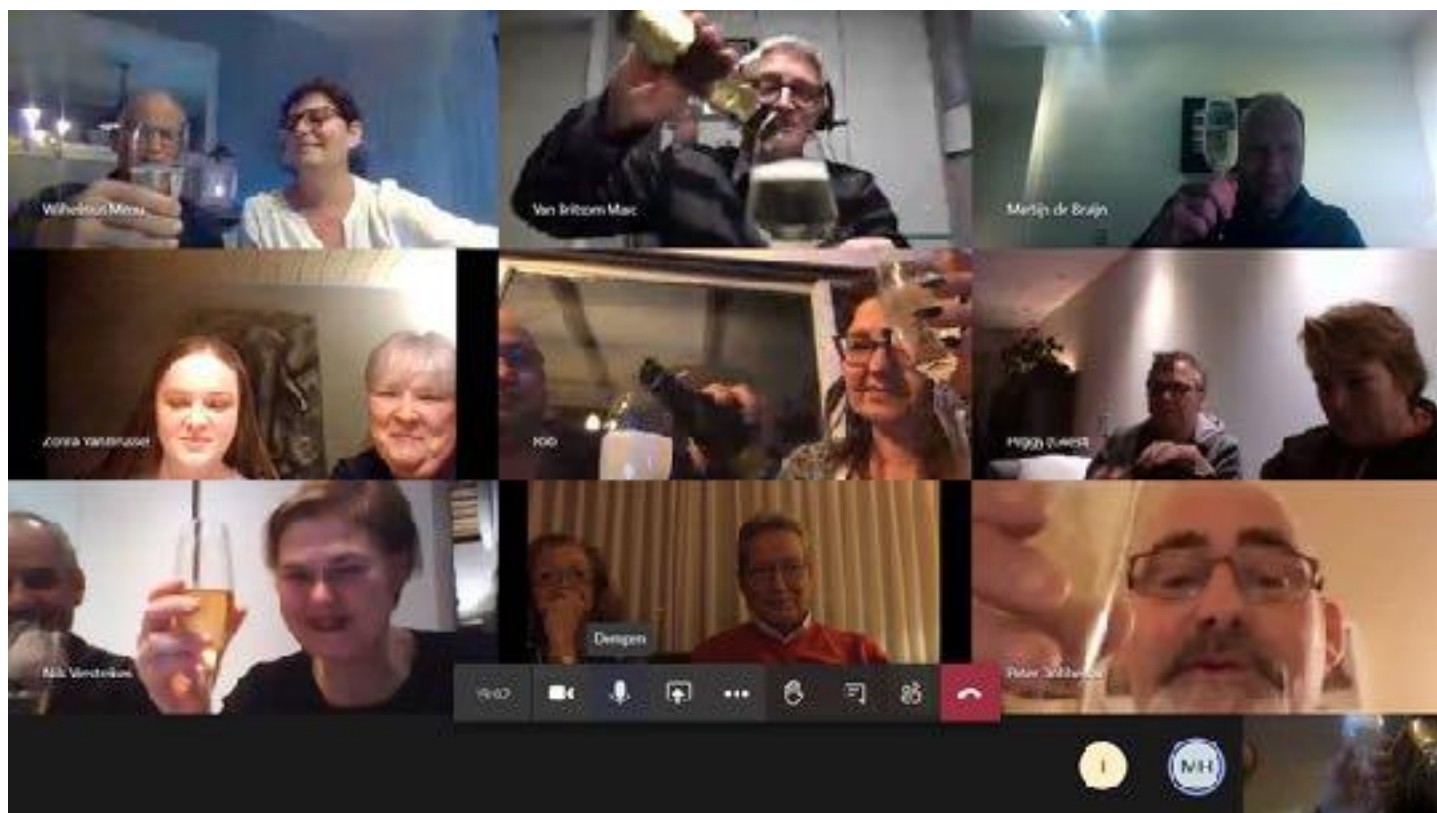
VRIJDAG 8 JANUARI 2021

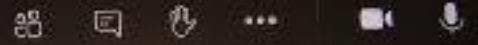
LOCATIE: WOONKAMER, KEUKEN, ETC.

Een nieuwjaarsreceptie van een onderwatersport vereniging die plaatsvindt via internet. Het moet niet gekker worden zou je zo denken, maar de deelname was groot en de reacties positief.

Tijdens de receptie werd ook nog een leuke quiz gehouden. “Deelname was belangrijker dan winnen”.

Met dank aan Martijn de Bruijn voor het maken en doorsturen van de schermfoto's.

Trio raapt illegaal 90 kilo aan oesters

Bron: HVZeeland.nl 22 januari 2021

Door: Roland de Jong

SINT PHILIPSLAND - Bij Sint Philipsland hebben inspecteurs van de RUD Zeeland donderdagmiddag drie personen bekeurd die bij de Oosterschelde illegaal schelpdieren aan het rapen waren.

De inspecteurs zagen dat de personen meerdere zakken over de dijk droegen naar hun auto. Ook zagen zij dat één van hen afval weggooide. In de auto werden vervolgens meerdere grote zakken met oesters aangetroffen. Het totaalgewicht van de oesters bedroeg volgens de RUD Zeeland ruim 90 kilo terwijl in dit geval slechts 30 kilo was toegestaan.

De personen bleken niet in het bezit van een vergunning om een dusdanig grote hoeveelheid oesters te rapen en werden daarom bekeurd. In overleg met het Openbaar Ministerie (OM) werd afgesproken dat alle oesters in de Oosterschelde moesten worden teruggeplaatst.

Op sommige plaatsen in de Oosterschelde is het toegestaan om, voor eigen gebruik, maximaal 10 kilo schelpdieren per persoon te rapen. Het rapen op schelpdierpercelen van een beroepsvisser is zonder schriftelijke vergunning echter niet toegestaan en wordt bestraft als diefstal.

RUD Zeeland voert de regie op de groene handhaving in Zeeland. Samen met ketenpartners zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Het Zeeuwse Landschap en de politie probeert de organisatie de milieucriminaliteit in natuurgebieden terug te dringen.

Foto: ECO Oester Yerseke

Indische zeekeo Marium, het “schatje van Thailand”, dood aangetroffen met stukjes plastic in maag

Bron: Het Laatste Nieuws 17 augustus 2019

Marium, een baby-doejong, werd een internethit nadat beelden viraal gingen van biologen die het dier omhelsden. © AP

De dierenartsen die het verdwaalde jong vonden op een strand op het eiland Ko Poda in de provincie Krabi betreuren de dood van de Indische zeekeo, ook wel doejong genoemd. Marium was ongeveer vier maanden oud toen ze werd gevonden. Vermoedelijk was het jong haar moeder kwijtgeraakt in zee. Er werd aanvankelijk geprobeerd om haar vrij te laten in een doejonghabitat voor de kust van een ander eiland, maar daar zwom ze weg.

Toen beslisten artsen om het dier zelf groot te brengen. Dierenartsen en vrijwilligers vertrokken dagelijks in kano's om Marium te vinden in de buurt van het eiland. Tot 15 keer per dag kreeg ze melk en zeegras. Marium werd een echte vedette in Thailand nadat foto's van haar met knuffelende dierenartsen op het internet circuleerden.

Plastic

Dierenartsen stelden vorige week vast dat het niet goed ging met Marium. Ze had overduidelijk stress en weigerde te eten. Uiteindelijk werd beslist om haar woensdag te verplaatsen naar een speciaal reservoir waar ze nauwlettend in het oog werd gehouden. Deze ochtend troffen de dierenartsen haar dood aan. Uit de autopsie bleek dat kleine stukjes plastic haar darmen hadden verstopt. Daardoor ontstond een infectie, wat uiteindelijk tot de dood van het dier leidde. “Als we zeldzame zeedieren willen beschermen, dan moet dit probleem dringend opgelost worden”, zegt Nantarika Chansue, directeur van de zeedierenafdeling van de Chulalongkorn University in Bangkok. De dierenartsen vonden ook kneuzingen. Vermoedelijk werden deze veroorzaakt door een aanval van een andere doejong. De Indische zeekele wordt als een kwetsbaar dier beschouwd. Naar schatting leven er ongeveer 250 doejongen in Thaise wateren.

Middelburgse duiker doet bijzondere vondst in wrak voor Westkapelse kust: 'Mijn hart begon te bonzen'

Bron: Algemeen Dagblad 29 augustus 2019

WESTKAPELLE - Hij zag er wel eens wat scherven tussen het zand, en soms ook colaflesjes. Maar toen de Middelburgse wrakduiker Leon Joosse afgelopen maandag voor de Westkapelse kust afzakte naar de

Christiaan Huygens, vond hij iets waarvan zijn hart compleet tekeeringing: een bronzen beeldje van de beroemde kunstenaar Lambertus Zijl.

Duiker Leon Joosse vond het bronzen beeld van beeldhouwer Lambert Zijl in het wrak van de Christiaan Huygens. © Roel van der Mast

Het werd de Titanic van Nederland genoemd. De Christiaan Huygens, gebouwd in 1928, was het meest luxe passagiersschip dat ons land ooit gekend had. Het vervoerde rijke mensen naar de Oost, en weer terug. Tijdens de oorlogsjaren werd het door de geallieerden gebruikt om troepen mee te transporteren. Na onderhoud in Antwerpen voer het op 26 augustus 1945 naar Rotterdam om kinderen op te halen voor een verblijf in het buitenland.

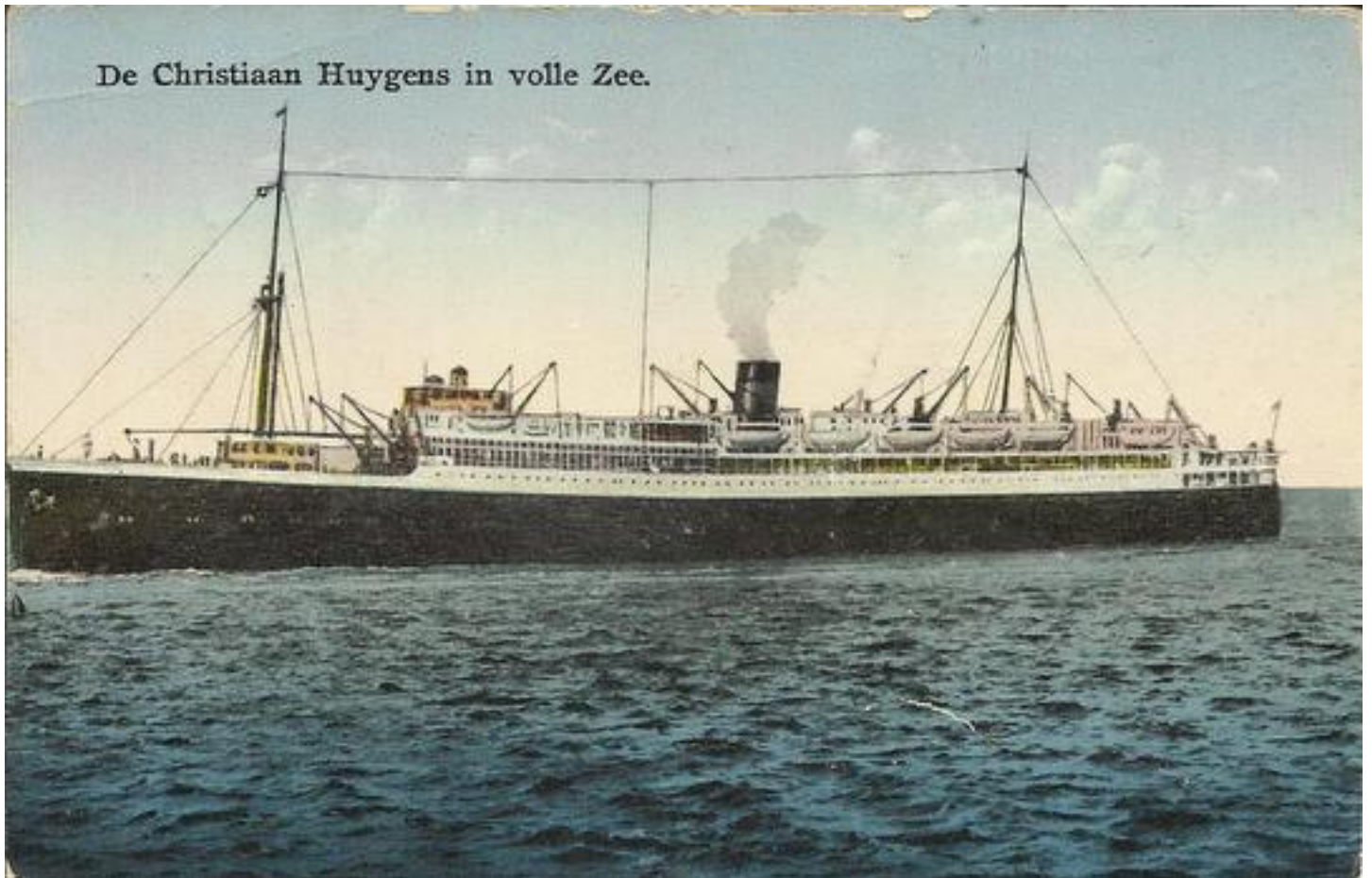
Geen tocht zonder risico, aangezien de Noordzee nog vol lag met mijnen die door de Duitsers in aanloop naar de Slag om de Schelde waren neergelegd om te voorkomen dat geallieerden aan land konden komen. In het Steendiep, tien mijl ten westen van Westkapelle, ging het mis. De Christian Huygens liep op een mijn en begon direct water te maken in de machinekamer en het eerste ruim. De olieman kwam om en de schade was groot. Het schip werd op de Zuid-Steenbank gezet om te

Leon Joosse brengt het beeld boven water. © Roel van der Mast

voorkomen dat het zou zinken. Tevergeefs, want anderhalve week later brak het schip doormidden en daalde het definitief naar de zeebodem.

Met zijn rijke onderwaterleven over een lengte van 170 meter is het wrak van de Christiaan Huygens geworden tot populaire duikplek. Ook Middelburger Leon Joosse was er al vaker geweest toen hij

afgelopen maandag, exact 74 jaar na de explosie, afzakte naar de Steenbank. „Het bovendek is helemaal ingestort, dus het blijft oppassen, en het is alleen begaanbaar bij dood tij, maar alles is schitterend begroeid met anemonen en je ziet veel vissen. En je kan echt nog dingen herkennen, zoals de boeg en de motor. Het hele verhaal gaat leven, vlak voor je eigen ogen.”

Joosse was al een uur aan het duiken toen hem iets opviel tussen het zand. „Onder een plaat zag ik een soort kogel. Het leek wel koperachtig. Toen ik met mijn hand er overheen wreef, zag ik ineens ogen en een neus. Mijn hart begon te bonzen. Ik dacht: het zal toch niet zo'n beeldje zijn uit de eetzaal? Ik wenkte mijn duikmaatje, die een camera bij zich had. Toen hij arriveerde, zag ik zijn ogen groter worden. Het was écht wat we dachten.”

Toen moest Joosse snel besluiten: het beeldje laten zitten of meenemen. „Ik wist dat het in principe verboden is om spullen mee naar boven te nemen, maar ik wist ook: als ik het niet doe, dan doet iemand anders het. En dan moet je maar zien dat het in een museum belandt. Dus ik besloot het los te maken en mee te nemen.

Thuis ontdekte Joosse dat het beeldje is gemaakt door Lambertus Zijl. Deze beeldhouwer is de maker van het beeld van koningin Emma op het Emmaplein in Amsterdam en heeft ook meegewerkt aan de Beurs van Berlage.

Joosse belde

de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en kreeg maritiem archeoloog Martijn Manders aan de lijn. Die noemde het een fascinerende vondst „Je kunt natuurlijk verwachten dat die dingen daar liggen, maar het blijft bijzonder. Het is een mooi beeldje met een bijzondere geschiedenis.”

Eetzaal eerste klas in de Christiaan Huygens. Bovenin staat, rood omcirkeld, het bronzen beeld van de vrouw. © Piet Zwart, stoomvaartmaatschappijnederland.nl

Eigenlijk had Joosse het beeldje moeten laten zitten, zegt Manders. „Het is bij wet verboden objecten van scheepswrakken te halen. Maar ik begrijp waarom hij dat niet deed. Er zijn er genoeg bij wie zoiets op de schoorsteenmantel belandt. Nu krijgt het de kans om door iedereen gezien te worden.”

Joosse is zich ervan bewust dat hij het beeldje door zijn melding moet afstaan aan een museum. „Maar dat is prima. Het gaat mij er juist om dat meer mensen enthousiast raken. Ik ben geen souvenirduiker. Toen een paar jaar geleden een Duitse mijnenlegger in het Veerse Meer werd geborgen en bij het optakelen een deel van het kanon kwijtraakte, heb ik alsnog een verloren onderdeel opgedoken. Daardoor kon het kanon compleet worden gerestaureerd door het bevrijdingsmuseum in Nieuwdorp. Dat vind ik prachtig. Ik hou ervan om mooie verhalen compleet te maken.”

Duikers bergen 2.500 kilo kleding, koffers en vloerkleden uit Noordzee

Bron: [NU.nl](https://nu.nl) - 15 september 2019

Een team van vrijwilligers van Stichting Duik de Noordzee Schoon heeft tijdens een negendaagse duikexpeditie 2.500 kilo afval uit de Noordzee geborgen. Het gaat onder meer om kleding, keukengerei, reiskoffers, vloerkleden, speelgoed en auto-onderdelen, evenals om zogenoemde spooknetten.

"Duikers troffen van alles aan wat duidelijk niet in onze zee hoort", aldus de stichting.

De expeditieleden vertrokken vorige week zaterdag en kwamen zondag weer aan in de haven van Scheveningen. Ze doken tussen Ameland en Schiermonnikoog, vooral bij oude wrakken. Die zijn hotspots voor afval, aldus een woordvoerder.

Van de 2.500 kilo geborgen afval is volgens de stichting 500 kilo afkomstig van containers die de MSC Zoe begin dit jaar kwijtraakte. De andere 2.000 kilo geborgen afval betrof verspeelde visnetten, die zowel tijdens de heen- en terugweg als op de duikplekken werden aangetroffen.

'Spooknetten' zijn groot gevaar voor vissen en kreeften

Dit soort spooknetten zijn volgens de stichting een groot gevaar voor vissen, kreeften en krabben die erin verstrikt raken. Ook waarschuwt Duik de Noordzee Schoon ervoor dat het afval in zee afbreekt tot microplastics "wat door allerlei organismen wordt opgenomen en zo ook in onze voedselketen terechtkomt". Stichting Duik de Noordzee Schoon is in 2011 opgericht om spooknetten van wrakken te verwijderen. Tijdens de tot nog toe veertien gehouden expedities zijn 6.700 duiken op 160 wrakken gemaakt, waarbij 60.000 kilo aan spooknetten en lood van wrakken is gehaald.

VISRECEPT

MAKREELSANDWICH

Bron: highteaboetiek.nl

Een sandwich met de perfecte combinatie van mierikswortel en vette vis.

Benodigdheden voor 8 stuks:

- ½ rode ui
- 175 gerookte makreel
- 2 tl mierikswortel (potje 140 g)
- 63 g crème fraîche (bekertje à 125 g)
- 1 mespunt nootmuskaat
- 1 el citroensap
- 8 sneetjes volkorenbrood
- 20 g rucola (zak 75 g)
- staafmixer of keukenmachine

Snijd de ui in dunne ringen. Verwijder het vel en de graten van de makreel. Meng de makreel, mierikswortel, crème fraîche, nootmuskaat en het citroensap in de keukenmachine of met de staafmixer tot een gladde mousse. Breng de makreelmousse op smaak met peper en zout en zet afgedekt 1 uur in de koelkast. Besmeer 4 sneetjes brood met de makreelmousse. Verdeel de rucola en ui erover en bedek met de andere sneetjes. Snijd schuin

door.

Bewaartip:

Je kunt de sandwiches 's ochtends al maken. Bewaar ze tot gebruik afgedekt met vershoudfolie in de koelkast.

Eet Smakelijk

Wereldrecord: sidderaal in staat tot elektrische schok van 860 volt

Bron: Joeri Vlemings 11-09-19, 12:18 - The Guardian11-09-19, 12:18

De *electrophorus voltai* kan een elektrische stroomstoot van 860 volt afleveren. © AFP

Wetenschappers ontdekten via DNA-onderzoek naast de *electrophorus voltai* nog een tweede tot nu toe onbekende soort sidderaal in de Amazone, de *electrophorus varii*. Het toont volgens de onderzoekers de enorme diversiteit in het Amazoneregenwoud aan - die nog lang niet volledig in kaart is gebracht. Ze waarschuwen daarom nogmaals voor de gevaren van ontbossing, houtkap en bosbranden.

Tussen de ontelbare nog niet ontdekte soorten kunnen “vele geneesmiddelen voor ziektes of inspiratie voor technologische vooruitgang” zitten, aldus C. David de Santana, zoöloog van het Smithsonian National Museum of Natural History en hoofdauteur van het artikel dat gisteren in het vaktijdschrift *Nature Communications* verscheen.

Eerste batterij

De *electrophorus electricus* werd 250 jaar geleden al beschreven door de Zweedse zoöloog Carl Linnaeus. De sidderaal stond later model voor de eerste elektrische batterij. Lang werd gedacht dat er maar één soort bestond die leefde in het grotere Amazonegebied dat onder meer delen van Brazilië, Suriname en Guyana omvat. Tot nu dus. De wetenschappers vermoeden dat de drie gekende soorten afstammen van één ‘oersidderaal’ die miljoenen jaren geleden leefde.

De drie soorten hebben elk hun eigen leefgebied in het Amazoneregenwoud. *electrophorus voltai* komt voor in het Braziliaanse schild. Mogelijk heeft deze soort zich moeten aanpassen aan de wateren in het hoogland, waar de geleiding minder groot is, en heeft ze daarom een sterkere stroomstoot ontwikkeld.

Niet dodelijk

De sidderaal gebruikt de tactiek van stroomstoten voor het jagen op prooien, uit zelfverdediging of voor zijn navigatie. De elektrische spanning wordt ontwikkeld in drie specifieke organen die ladingen van verschillende sterkte kunnen leveren, afhankelijk van het doel van de stroomstoot.

In principe is zo’n shock niet dodelijk voor de mens. De stroomsterkte kan ongeveer 1 ampère bedragen, terwijl uit een stopcontact tien of twintig ampère kan komen. De elektrische schok van een sidderaal kan wel onrechtstreeks zorgen voor hartfalen, een val of verdrinking.

Enorm 'vlot' vulkanisch gesteente kan wellicht Great Barrier Reef redden

Bron: 26 aug. 2019 - [NU.nl](https://www.nu.nl)

Een enorm 'vlot' van puimsteen ter grootte van het eiland Manhattan drijft richting Australië. De verzameling rotsblokken brengt veel nieuw leven met zich mee, dat een helende werking kan hebben op het Great Barrier Reef waarvan de afgelopen jaren grote delen zijn afgestorven.

Door de klimaatveranderingen en de opwarming van het zeewater zijn grote delen van het koraal kapotgegaan.

Experts spreken tegenover Amerikaanse [media](#) de verwachting uit dat het enorme 'vlot' van puimsteen kan doordrijven tot aan het Great Barrier Reef. De collectie vulkanische stenen herbergt veel krabben en koralen die zich dan mogelijk op het rif gaan vestigen. Het 'vlot' van puimsteen is door diverse schepen gesignaleerd na de uitbarsting van een onder water gelegen vulkaan bij het Polynesische eiland Tonga van twee weken geleden.

Schip vaart bij Tonga door enorm 'vlot' van puimsteen

De verzameling wordt over ruim half jaar bij Australië verwacht

Het gaat om een enorme verzameling vulkanische stenen. Het grootste deel van het puimsteen bevindt zich echter, net als bij een ijsberg, onder water.

De verwachting is dat het enorme vulkanische 'vlot' over een maand of zeven bij de Australische kust aankomt.

Wetenschappers verrichtten na een soortgelijke vulkaanuitbarsting in 2012 een vergelijkbaar onderzoek naar collectie puimsteen. Dit blok leidde tot een enorme toename van het zeeleven, constateerden zij toen.

Levende blauwe haai aangespoeld op strand bij Ouddorp

Bron: [NU.nl](https://www.nu.nl) - 12-dec-2020.

Op het strand bij het Zuid-Hollandse Ouddorp is zaterdag een levende blauwe haai gevonden. Het ReddingsTeam Zeedieren ([RTZ Nederland](#)) heeft het dier na een melding van het strand gehaald. De haai wordt opgevangen in Diergaarde Blijdorp in Rotterdam.

De reddingswerkers hebben drie keer geprobeerd het dier terug in het water te zetten, maar de haai spoelde telkens opnieuw aan. In afwachting van assistentie werd het dier nat gehouden en rond bewogen in het zeewater.

Dit was nodig omdat haaien niet uit zichzelf adem kunnen halen. De kieuwen van haaien zijn zo opgebouwd dat de dieren er niet uit zichzelf water doorheen kunnen pompen. Ze moeten daardoor

constant in beweging blijven om toch te kunnen ademen.

De blauwe haai wordt naar Blijdorp gebracht, waar hij in een bassin kan worden opgevangen. Het dier is meegenomen in een dolfijnenkist.

De haai spoelde drie keer opnieuw aan nadat werd geprobeerd om het dier terug in zee te zetten. (Foto: ReddingsTeam Zeedieren Nederland/Cees en Lianne van Hoven)

Blauwe haai zwemt af en toe in Noordzee

Blauwe haaien zijn in zowel de Grote, de Atlantische als de Indische Oceaan te vinden. Ook komen ze voor in de Middellandse Zee en zwemmen ze af en toe in de Noordzee. Ze worden gemiddeld ruim 2 meter lang, maar uitzonderingen van 4 meter bestaan.

Deze roofhaaiensoort is niet ongevaarlijk voor mensen: hij staat op de negende plaats op de lijst met haaiensoorten die de meeste mensen aanvallen. Op nummer één staat de witte haai.

Dolfijnen leren elkaar jachttechnieken, gebruiken schelpen om vis te vangen

Bron: [NU.nl](https://www.nu.nl) - 27 juni 2020

Dolfijnen leren niet alleen aan hun kinderen hoe ze moeten jagen, ze leren elkaar ook nieuwe trucjes om aan eten te komen. Dat schrijven biologen in het vakblad *Current Biology*. De truc in kwestie is het gebruiken van een schelp als vangnet voor vissen, om de prooi daar vervolgens uit te schudden.

Over het algemeen leren tandwalvissen (zoals dolfijnen) van hun moeders. Onderzoek op tuimelaars in de Australische Shark Bay laat echter zien dat de dolfijnen elkaar ook dingen kunnen leren buiten de band tussen moeder en kind.

Bij verschillende tuimelaars werd gezien hoe ze voedsel in een schelp vingen, om het er daarna uit te vissen. Ze zaten een vis achterna en joegen deze een grote schelp in.

De dolfijnen zetten vervolgens hun snuit in de opening van de schelp en namen het voorwerp mee naar de wateroppervlakte. Daar schudden ze de schelp heen en weer totdat hun prooi eruit viel, direct hun bek in.

Onderling doorgeven van kennis helpt met overleven

Biologen analyseerden welke dolfijnen binnen een populatie het trucje met de schelp gebruikten en hielden dat naast de sociale netwerken binnen de tuimelaarpopulaties. Hieruit konden ze concluderen dat het trucje niet voornamelijk van generatie op generatie werd doorgegeven, maar door een generatie onderling.

Wanneer diersoorten onderling kennis kunnen overdragen, in plaats van alleen van bijvoorbeeld moeder op kind, kunnen ze zich beter aanpassen aan hun omgeving, stellen de auteurs in dit onderzoek. Hierdoor worden hun overlevingskansen groter.

Weinig gevallen bekend van toepassing gereedschap bij dolfijnen

Niet alleen hoe de dolfijnen van elkaar leren is interessant, menen de onderzoekers. Het jaagtrucje in kwestie is namelijk ook uniek, omdat het een van de weinige voorbeelden is van dolfijnen die gereedschap gebruiken om eten te vangen.

Een ander voorbeeld van gereedschapsgebruik door dolfijnen is het vangen van prooi met sponsdieren.

OUDEJAARSDUIK 2010

PUTJE VAN EKEREN

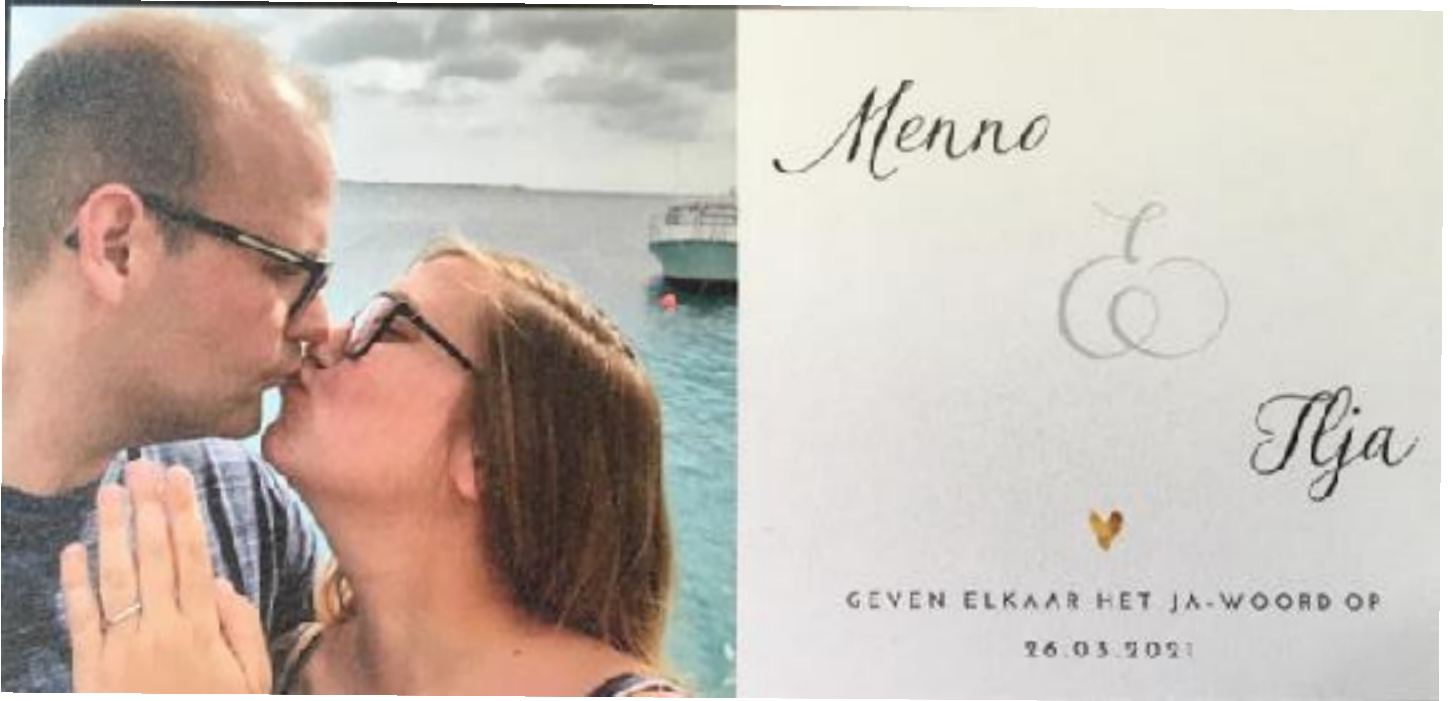

MENNO & ILJA

26 - 03 - 2021

JOLIEN

2 APRIL 2021

VISSERIJNIEUWS

DOOR MARTIJN DE BRUIJN

Zeehond halve etmaal aan boord

HARLINGEN – Een zeehond bracht vorige week een halve etmaal door aan boord van de Z 187.

De zeehond zat donderdagavond bij het binnenvaaren van de laatste trek ineens in de box, klon eruit en gleed over het dek. „Het is natuurlijk een wild beest met beste tanden, dus we hebben zelf geen pogingen ondernomen om het te vangen. We zijn naar

binnen gestoomd met het idee om Pieterburen te beilen. Maar daar had het blijkbaar geen zin in, want vrijdagmorgen klon het beest op een bighag tegen de boord aan en dook-ie op 't zeeje over de muur. Prima natuurlijk”, zegt schipper Tromp Post.

De Z 187 schakelde afgelopen week over van het kabelen op iaktvis naar de quadrig op Noorse kreeftjes.

Dwergvinvis

HARLINGEN – Klaas Jelle (Kuik) de Boer toont de schedel van een vergane dwergvinvis. Die worden volgens kenners steeds meer gevangen. Vorige week door de UK 87 boven het windpark in de Duitse Bocht. De Urker bokker begon het nieuwe jaar goed. Kuik is op de kattervloot bekend als beheerder van de opstoppers-app. Die app-groep telt bijna vijfhonderd deelnemers, een uitkomst als er 'een mannetje' wordt gezocht.

Klimaatverandering op de Waddenzee

Wadvissers komen om in de 'bloemetjes'

HARLINGEN – Het is weinig gewoeten, maar wel zeker vol met 'bloemetjes'. De Waddenzee is gevuld met grote kreeftvallenbloemetjes. Met alleen Albinsson, maar ook op de Noordzee hebben sommige vissers er hindervan. Bijloop de Arian Lintenberg (BWB23) vermoedt dat het varen is veranderd te liden is een klimaatverandering. Het is natuurlijk niet het hydriden/valelloerjes die rijk is het varen in het voorjaar als een van twee om zich steeds vroeger voortplanten en overgroeit zijn door waddenrijen. Hydroden zijn nu varen aan invallen. Grootvissers komen er in om, zegt vissenkoning ambtenaar Nico Loran. Op de ene foto 'bloemetje' in het varen van de inspectie/verkeersmaatregelen. De andere foto is een boot onder Rijkswaterstaat Ministerie. Er is een foto van een boot onder Rijkswaterstaat op het bij het vloer varen.

Door Ecomare

Batman-roggen gezocht

TEXEL - Wie heeft er de afgelopen jaren driepuntige roggen, ook wel Batman-roggen genoemd, in de netten aangetroffen?

Aanleiding voor de oproep van Arthur Oosterbaan van Ecomare op Texel zijn twee vondsten kort na elkaar van de TX 1 van de familie Vonk, en de enthousiaste reactie daarop van Gibbs Kuguru, een PhD-student uit Wageningen. Kuguru komt uit Kenia, zou haaien gaan onderzoeken in de Indische Oceaan maar is nu door corona aan Nederland gekluisterd geraakt. Hij is razend nieuwsgierig naar deze vreemde roggen.

De TX 1 heeft twee gevlet-

★ De eerste gevleete rog met Batman-kenmerken, november vorig jaar gevangen door de TX 1 op de Engelse groden.

te roggen met drie punten (die ze aan boord Batman-roggen noemen) gevangen. Eentje op de Engelse groden en één aan

het Friese Front. Een paar jaar geleden heeft een Urker kottier een soortgelijke blonde rog in Het Kanaal gevangen. Een van

de gevleete roggen staat nu tentoongesteld in Ecomare. Helaas kan niemand dat zien, want ook Ecomare is dicht.

Er zijn onder wetenschappers wat speculaties over de oorzaak van de afwijkingen, maar vooralsnog zijn die heel onzeker. Ze zijn wereldwijd bekend, ook bij haaien, en het is duidelijk dat deze afwijkingen al in een heel vroeg stadium van de ontwikkeling van de vis begint. Ook is duidelijk dat de misvormde roggen het zigerlijk prima doen en behoorlijk groot kunnen worden.

Stuur de waarneming, liefst met foto, vindplaats en datum, naar arthuroosterbaan@ecomare.nl.

Door HD 3 opgevist projectiel zorgt voor consternatie

Raket terug naar afzender

DEN HELDER - Een door de HD 3 opgevist projectiel zorgde vorige week donderdag voor consternatie in de Noordkap.

„Hadden we dat gekke ding maar nooit opgevist”, zegt Sven Prook lachend. De Helderse tweede schipper van de patrouiller HD 1 van Bais keek vorige week donderdagochtend naar op toen er ineens drie politiewagens op de kade bij de kottier stonden. „Bert had foto's gemaakt van een door ons opgevisst raket.”

Bert is Bert de Groot van de visafslag van Den Helder, en bijzonder actief op social media. De Groot had in de visafstal foto's gemaakt van een door de HD 3 opgevisst raket, in het begin van de week. Iets boven Tereschelling, en deze foto's op Facebook geplaatst. Vrijwel elke dag zet de 'Verreviskoerier' foto's op social media. Deze foto's waren weer eens wat anders dan gebruikelijke sloopaanwijzingen van het waf en waf van de afslag Dea Helder.

Het projectiel oogde ook best spectaculair, maar was in feite niet meer dan een hulle buis. Dat

hadden Prook en zijn mannen aan boord al lang gezien nadat het projectiel in het achtervind van het net was gekomen. „De kog was er af, het achtervind was open en het projectiel was helemaal leeg”, aldus Prook.

„Je kan er ook gewoon doorheen kijken”, zegt De Groot, die naar eigen zeggen al heel wat

nijlen, bommen en granaten voorbij heeft zien komen in de visserij en zich heel goed bewust is van de gevaren daarvan. „Ik zou nooit zomaar een niet geïdentificeerd projectiel in de afslag fotografieren. Bij twijfel bellen we altijd de politie, die indien nodig de EOD inschakelt.”

Het of niet, op de foto's van

De Groot kwam snel een reactie: de hele kade werd afgesloten en drie politiewagens gingen op zoek naar 'de raket' van de HD 1. Die bleek ondertussen weggevoerd aan een vertaalmater, die de raket naar de 'oeropshinker' vervoerde en vervolgens daar de politie op z'n dak kreeg. Ook door de kenners kon nu vastgesteld

worden dat het projectiel absoluut geen gevaar meer opleverde. Eind goed al goed.

Bar

Het verhaal kreeg echter nog een staartje. De Groot kreeg via Facebook een bericht van een staatsagent van het 11 Tiger Squadron uit het Belgische Kinnebrogel. De piloot schreef dat ze regelmatig afstraken richting het noorden. Na jaren het nummer van de gevonden raket te hebben nagetrokken bleek dat die op 2 december 2020 door hem of een van zijn squadron-makkers afgeschoten is. Zijn vraag: is de raket nog beschikbaar, zodat we die een mooi plaatsje kunnen geven in onze bar?

Eind van het verhaal: na overleg met de nieuwe eigenaar kon de piloot de raket ophalen, zodat deze in de bar van het squadron opgehangen kan worden. De Groot: „De cirkel is weer rond.”

Frustratie over actie Waddenvereniging met Postcode-miljoenen

'Alle hulp voor een schone zee is welkom'

HARLINGEN – De Waddenvereniging kan alle hulp gebruiken bij het project CleanUpXL om de zee schoon te krijgen, uitend ook van de vissers. Graag zelfs. Dat zegt projectleider Ellen Kuipers van de Waddenvereniging.

Om te frustratie bij de vissers vorig week toen bekend werd dat de Waddenvereniging en partners zoals Stichting De Noordzee 1,9 miljoen euro ontvingen van de PostcodeLoterij om de zee schoon te maken van de zeebodden op te ruimen. Er was niet aan gedacht om de vissers erbij te betrekken. Hier Kuipers zich tegenover RTV Noord uitweten. En de pilot vissers werd ook nog eens misbruikt genoemd.

Sarah Verroen – voorzitter van vissersvereniging Hulp in Noord en beleidsmedewerker van Vreded – reageert via Twitter geprikkeld. „Lijkt, dat de zee schoner wordt, maar pikkes wat een solo-acties. Bah.“ Verroen staat samen met Barbara Hollebeek en de Waddissers vooraan om te helpen een twee jaar geleden het vrachtschip MSC Zee 342

retainers met 3,2 miljoen kilo rommel verkeer. En die niet wisten nu er geld werd. Bijvoorbeeld... Waarna zou de Waddenvereniging nou wel steeds aan vissers denken als er wat op de zee te ruimen is over bootvervalst en ecosystemen? Wees niet eens blij om wijf met de vissers van de Wadden.“

De boesheid van Verroen richt zich ook op Stichting De Noordzee, waarmee in het kader van de GreenDeal. Tegelijkertijd overleg plaats vindt over het vuilproject Fishing for Litter. Van 15 jaar werd een ontmoetingsveld afva. opgevoerd, en bij iedereen is de waaier bekend om de be-

gusting rond te trekken. Toen al en vissers wadden uit liefde voor het zeeleven overtuigen pro Deo mee. Verroen spreekt de wissel uit dat het project CleanUpXL, de samenwerking met Fishing for Litter aangaat en niet dat geprobeerde wordt dubbel werk te doen en het wel opnieuw uit te vinden.

Beïnvloed

Na het weekend zijn de gemeenteraden wat bedrukt. Kuipers heeft spijt van de samenwerking met de vissers en wil graag het gesprek aanpakken. Er is een plan bij de PostcodeLoterij, opgedient, dat nog verder uitgewerkt moet worden. „Nu begint het

werk pas, waarbij we echt ieder een rol hebben. Ook de vissers alternatieven“, aldus Kuipers.

In dat more plan staat onder meer dat er jaargen een aantal werken om te zijn ingebouwd wordt om afval van de zeebodden op te ruimen met behulp van duikers. Stichting De Noordzee. Schoon is ook betrokken bij CleanUpXL, er wordt op basis van samenwerking een kaart gemaakt met zagen oerak hotspots.

Is perberchten werkt de indruk gewekt dat CleanUpXL en de PostcodeLoterij-miljoenen nodig zijn om de resterende 800 ton afval van de MSC Zee te ruimen. Is vertelbaarheid gaat het

om een equivalent van die 800 ton, dat ongeveer vier de verontzaker is. Veel roerende massa van de MSC Zee ligt inmiddels onder het zand, maar vissers kennen er nog wellicht mee in aanraking. Vorige week schreef de ZK 17 nog een net voor een stuk van een roerende wereld afgevoerd.

Schadeflankeiding

Minister Van Nieuwenhuizen-Willemse (Waterstaat) scoort vorig week aan de Tweede Kamer over de schadeflankeiding van de ramp met de MSC Zee. De rederij Mediterranean Shipping Company (MSC) betaalt een bedrag van 1,4 miljoen euro schadevergoeding. Daarvoor is 754.816 euro voor het vuilproject Blue Spar her Curaçao, waarvoor een kutter werd gecontracteerd om kleine ladingen op te vissen die vier getingen landen worden. De minister wijst ook op Fishing for Litter voor nog resterende ladingen. MSC draagt 258.000 euro bij aan Fishing for Litter.

Verder staat de verzekeraar van MSC voor 7 miljoen euro gewaard voor het risico op blijvende milieuschade te onderzoeken.

WS VERSCHIJNT WEKELIJKS • 41E JAARGANG • VRIJDAG 19 FEBRUARI 2021

RIJ
UWS

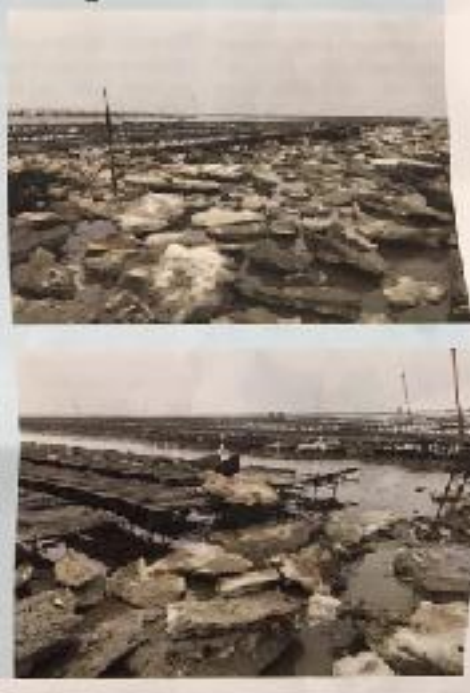
Lijsgang zorgt voor kronen te nemen

Oesterkwekers in de piepzak

voerde
zich" die
en in de
van de
Oesterkwekers
aan met
moleculen
en leeft
omd 27
ent poe
n moel
n. Een
zonder
er zijn
VAND
and
april
voor
eent
era
t was
1. De
Ding
uitged
n, met
in de
en het
dising
elhou
re. Fis
ju' Sto
fancu
sacht
ij heeft
s in de
latten

VERSELE – Spanning, u spanning was het vorige week voor de Zevense kwekers van oesterkwekers. Een de rant doorzetten of zou de oester zijn lakende doen? Gelukkig ging het anderszins door en bleven de oesterkwekers op de Oesterkwekerij voor Lijsgang bezocht. Kweker Hans Nijboer (76-02/76-140) zat het moment in de piepzak. „Ik werk met zogenoemde kantelkooien en heeft eind vorige week 300 kooien vanuit een draagvallende bank op dieper water (5 meter) bij de Kraag-Kraag geparaat. Nijboer reageert maar dagen na afgevoerd. „Er was een halve draag die alles erom toe gaan. Gelukkig is het met een sluis afgelopen.“ Zijn collega Marinus Boonstra (76-135) heeft ook een week met kronen te nemen gelopen. „Op de Kraag-Bank draaf een bank van 250 meter breed. We hadden een noodplan opgesteld, maar het is te gelukkig uitgewerkt. Wij hebben absoluut geen schade opgelopen.“ Op bijgaande foto's de situatie op zijn parkeer afgelopen maanden. Vissersvereniging Gert-Jan van Van der Laan de verspanning ook met organen gevolgd. „Ineens mag blij zijn. De voor had niet langer moeten duren.“

Kamerdragen over niet-aangewezen havens als Stellendam en Den Helder

Evenementen

KALENDER 2021

Gezien de momenteel nog strenge maatregelen i.v.m. het Coronavirus kunnen we helaas nog niet veel inplannen.

18-19-20 juni - Kampeer weekend

Zorg dat je er bij bent!!!